

Projekt

z dnia 27.09.2023 r.

**UCHWAŁA NR LXXIII/.../2023
RADY MIEJSKIEJ W KARTUZACH**

z dnia 27 września 2023 r.

**w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia
mandatu radnej Pani Mirosławy Bobkowskiej.**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Kartuzach
na wniosek Burmistrza Kartuz
uchwala, co następuje:**

§ 1. Wyraża się stanowisko w sprawie wygaśnięcia mandatu radnej Rady Miejskiej w Kartuzach Pani Mirosławy Bobkowskiej w brzmieniu jak w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Kartuzach i zobowiązuje się go do przekazania stanowiska Wojewodzie Pomorskiemu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Kartuzach

Andrzej Dawidowski

zatwierdzam pod względem
formalno-prawnym
RP 07 / 2023 r.
data 27.09.2023 podpis *[signature]*

Załącznik do uchwały Nr LXXIII/.../2023
Rady Miejskiej w Kartuzach
z dnia 27 września 2023 r.

Zgodnie z treścią art. 24 f ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.). **radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat**, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności. Ust. 2 ww. przepisu stanowi, iż jeżeli radny przed rozpoczęciem wykonywania mandatu prowadził działalność gospodarczą, o której mowa w ust. 1, jest obowiązany do zaprzestania prowadzenia tej działalności gospodarczej w ciągu 3 miesięcy od dnia złożenia ślubowania. Niewypełnienie obowiązku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnego w trybie art. 383 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6. Art. 383 § 1 kodeksu wyborczego wskazuje przyczyny wygaśnięcia mandatu radnego, a wśród nich wymienioną w pkt 5 przesłankę naruszenia ustawowego zakazu łączenia mandatu radnego z wykonywaniem określonych w odrębnych przepisach funkcji lub działalności.

W tym miejscu wyjaśnić należy, że w Uchwale Siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 października 2000 r., sygn. akt OPS 13/00 dotyczącej wyjaśnienia jaki charakter ma termin określony w art. 190 ust. 2 Ordynacji wyborczej wskazano, że " (...) termin ten ma charakter instrukcyjny, jego upływ nie pozbawia zatem rady do podjęcia uchwały do wygaszenia mandatu radnego." **W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się, iż termin o którym mowa w art. 383 § 2 kodeksu wyborczego ma charakter instrukcyjny, jego upływ nie pozbawia zatem rady do podjęcia uchwały do wygaszenia mandatu radnego.** Nie byłoby bowiem uzasadnione i racjonalne przypisywanie temu terminowi charakteru prekluzyjnego, a więc takiego, którego upływ pozbawiałby radę możliwości podjęcia uchwały potwierdzającej zaistnienie zdarzenia, wywołującego określone konsekwencje z mocy prawa. W ten sposób rada mogłaby swoim zaniechaniem doprowadzić do odwrócenia skutków powstających z woli ustawodawcy- Wyrok NSA z 19.12.2019 r., II OSK 3139/19, LEX nr 3054345.

W sprawie ustalenia czy Pani radna Mirosława Bobkowska naruszyła ustawowy zakaz, o którym mowa w art. 24 f u.s.g. toczyło się postępowanie sądowe, na skutek którego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 19 kwietnia 2023 r., wydanym w sprawie sygn. akt XVI Ca 979/21, **Sąd uznał, iż Mirosława Bobkowska prowadziła działalność gospodarczą na nieruchomości położonej w Mirachowie, obejmującej obszar oznaczony**

ewidencyjnie jako część działki nr 217/8, dla której Sąd Rejonowy w Kartuzach prowadzi księgę wieczystą nr GDIR/00030678/5, będącej własnością Gminy Kartuszy, zajmując ww. teren bezumownie. W konsekwencji zmiany części ustaleń stanu faktycznego w odniesieniu do wyroku Sąd Rejonowego w Kartuzach z dnia 23 czerwca 2021 r., wydanego w sprawie I C 511/20 (orzekającego jako Sąd I instancji), Sąd uznał powództwo tylko w zakresie obszaru zajmowanego bezumownie i bezprawnie przez Mirosławę Bobkowską na wyłączność, jednocześnie bezspornie przesadzając, że Mirosława Bobkowska, będąc radną miejską w Kartuzach, w tym samym czasie prowadziła działalność gospodarczą na gruncie stanowiącym własność Gminy, zajmując go bezumownie. W uzasadnieniu wydanego orzeczenia Sąd II instancji wskazał, iż „Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwalał bowiem na ustalenie, że najpierw zadaszenie, a później przybudówka **zostały dobudowane w trakcie prowadzenia przez pozwaną sklepu i była wykorzystywana w związku z tą działalnością**. Powyższe wynika między innymi z zeznań świadka, który podał, że w przybudówce tej znajdował się towar sprzedawany przez pozwaną, gdyż stamtąd go przynosiła, gdy był klientem sklepu. Okoliczność ta została potwierdzona także przez innych świadków, którzy dokonywali zakupów w sklepie prowadzonym przez pozwaną. **Zatem słusznie Sąd Rejonowy uznał, że pozwana była samoistnym posiadaczem w złej wierze tej części działki nr 217/8 o powierzchni 21m², gdyż na skutek zabudowania jej przybudówką, korzystała z niej wyłączeniem innych osób. Tym samym w świetle regulacji art. 225 k.c. powinna ona uregulować na rzecz powódki wynagrodzenie za bezumowne korzystanie.**”

Powyższe niewątpliwie spełnia przesłanki art. 24f ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), który stanowi, iż radni nie mogą prowadzić działalności gospodarczej na własny rachunek lub wspólnie z innymi osobami **z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat**, a także zarządzać taką działalnością lub być przedstawicielem czy pełnomocnikiem w prowadzeniu takiej działalności.

Mirosława Bobkowska w okresie objętym żądaniem pozwu ww. zakaz niewątpliwie naruszyła, w związku czym powyższe stanowi podstawę do stwierdzenia wygaśnięcia mandatu radnej w trybie art. 383 ustawy, o której mowa w art. 24b ust. 6 tj. kodeksu wyborczego.

Powołując się w tym miejscu na ugruntowane stanowisko jurydyczne wskazać należy, iż „Okoliczność korzystania przez radnego z mienia pozostającego w gestii jednostki samorządu terytorialnego, w której piastuje mandat, stwarza podejrzenie, że z uwagi na działalność radnego w organie stanowiącym tej jednostki i przez to dodatkowo potencjalny wpływ na kierunki działalności organu

wykonawczego, jest on podmiotem mającym większe szanse na wynegocjowanie preferencyjnych w porównaniu z innymi osobami warunków czy częstotliwości korzystania z tego mienia- vide: Wyrok WSA w Lublinie z 10.01.2023 r., III SA/Lu 530/22, LEX nr 3521613. Wprowadzony w art. 24f ust. 1 u.s.g. zakaz łączenia mandatu radnego z prowadzeniem działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia komunalnego gminy, w której radny uzyskał mandat, stanowi jedną z gwarancji prawnych prawidłowego i rzetelnego wykonywania zadań przez gminę. Zakaz ten ma na celu, z jednej strony ochronę mienia publicznego przed jego wykorzystaniem przez osoby, które sprawując mandat mają m.in. dbać o to mienie, a z drugiej strony, praw innych członków tworzących wspólnotę gminną, którzy nie mają tak ułatwionego dostępu do korzystania z tego mienia. W art. 24f u.s.g. chodzi o ujawniony fakt rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej, dający się stwierdzić na podstawie obiektywnie występujących okoliczności faktycznych. O kwalifikacji danej działalności ostatecznie przesądza kryterium obiektywne, tj. ustalenie, czy dany podmiot faktycznie prowadzi działalność, która obiektywnie przynosi dochód. Ratio legis zakazu wynikającego z art. 24f ust. 1 u.s.g. opiera się na założeniu, że należy dążyć do wykluczenia sytuacji, w której radny, wykonując mandat w gminie, będąc członkiem organu stanowiącego podejmującego m.in. decyzje dotyczące zasad zarządu mieniem tej gminy, mógłby wpływać na korzystne dla siebie rozporządzenie tym mieniem, które pozostaje w jego władaniu; korzystniejsze niż to, jakie mogliby uzyskać inni nieposiadający statusu radnego. **Zasadniczym celem rozwiązań antykorupcyjnych zawartych w ustawach samorządowych jest wyeliminowanie sytuacji, gdy radny, poprzez wykorzystywanie funkcji radnego, uzyskiwałby nieuprawnione korzyści dla siebie lub bliskich. Ponadto przepis ten pełni istotną rolę w kształtowaniu pożądanej postawy społecznej, w której służba dla lokalnej społeczności samorządowej powinna być pozbawiona niebezpieczeństwa faworyzowania interesu indywidualnego, prywatnego w sytuacji, gdy z pierwszeństwa powinien korzystać interes ogółu. Art. 24f ust. 1 u.s.g. powinien w związku z tym sprzyjać kształtowaniu standardu rzetelnego i uczciwego wykonywania obowiązków radnego.**

Co do pojęcia mienia nie powinny nasuwać się specjalne wątpliwości, ponieważ istnieją w tej mierze stosowne, wyczerpujące regulacje (art. 44 i n. k.c., art. 43 i n. u.s.g.). Inaczej jest natomiast ze sformułowaniem „z wykorzystaniem”. Ma ono charakter dość ogólny i nie ma odpowiednika w katalogu istniejących praw podmiotowych. Jediną metodą zatem jest oparcie się na jego potocznym znaczeniu. Jest ono z pewnością szersze niż jedynie posiadanie cudzej rzeczy lub prawa bądź np. użytkowanie ich. Nawet jeżeli składnik mienia komunalnego gminy nie jest w posiadaniu radnego, lecz ten korzysta z niego w swej indywidualnej lub wspólnej działalności gospodarczej,

stanowi to naruszenie ustawy. Przepis nie różnicuje przy tym, czy owo wykorzystanie powinno mieć podstawę prawną, czy nie, czy jest jednorazowe, czy też okresowe oraz czy ma charakter odpłatny bądź nie. **Z braku ustawowego zróżnicowania należy przyjąć, że chodzi w tym przepisie o wszelkie przypadki wykorzystania mienia gminy.** Oczywiście jednak jest to wykorzystywanie do celów prowadzonej działalności, a zatem do wykonywania usług w jej ramach lub też do wypełniania ciężących na przedsiębiorcy powinności. Orzecznictwo potwierdza w zasadzie jednolicie te wnioski, wynikające z literalnej wykładni przepisu. W szczególności radny nie może się bronić przed zarzutem naruszenia art. 24f ust. 1, wskazując, że wykorzystywanie mienia gminy nie przynosi mu profitu. Obojętne jest również to, czy oraz jaką podstawę prawną ma owo wykorzystywanie. **Użyty przez ustawodawcę w art. 24f ust. 1 u.s.g. zwrot: "z wykorzystaniem", odnosić należy do wszelkich przypadków korzystania z mienia komunalnego gminy w ramach prowadzonej działalności, bez względu na to czy owo wykorzystywanie ma podstawę prawną, czy też nie, jest stałe bądź jednorazowe oraz odpłatne bądź też nie- vide: Wyrok NSA z 20.12.2022 r., III OSK 7561/21, LEX nr 3451868**

UZASADNIENIE

Wojewoda Pomorski pismem z dnia 28 sierpnia 2023 roku o sygnaturze PN-II.40.62.2023.AR zwrócił się do Rady Miejskiej w Kartuzach o zajęcie stanowiska w sprawie wygaśnięcia mandatu radnej Mirosławy Bobkowskiej. Przewodniczący Rady Miejskiej w Kartuzach w nawiązaniu do ww. pisma w związku z art. 383 § 3 ustawy z dnia 5 stycznia 2011r. – Kodeks Wyborczy (t.j. Dz. U. z 2022r., poz. 1277 ze zm.) wystąpił do radnej o złożenie stosownych wyjaśnień w terminie 7-miu dni od daty doręczenia. Radna odesłała swoje stanowisko dnia 8 września 2023r. (data wpływu do Urzędu 13 września 2023r.).

Zawarte w piśmie radnej wyjaśnienia nie są zgodne ze stanem faktycznym, gdyż jak opisano w załączniku do uchwały radna Mirosława Bobkowska:

- 1) złamała ustawowy zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek z wykorzystaniem mienia komunalnego Gminy Kartuzy, co jednoznacznie wynika z prawomocnego wyroku, w którym Sąd zasądził na rzecz Gminy Kartuzy odszkodowanie z tytułu bezumownego zajmowania gruntu gminnego na cele działalności gospodarczej w okresie zawierającym czas, w którym radna Mirosława Bobkowska była radną Rady Miejskiej w Kartuzach dłużej niż 3 miesiące od objęcia przez nią mandatu radnej,
- 2) Rada Miejska w Kartuzach i Wojewoda Pomorski prowadzili już postępowania w sprawie wygaśnięcia mandatu radnej Mirosławy Bobkowskiej, jednakże wówczas zarówno Rada Miejska, jak i Wojewoda Pomorski swoje stanowisko oparli o nieprawdziwe oświadczenie radnej Mirosławy Bobkowskiej, zaś potwierdzenie, że radna Mirosława Bobkowska składając wyjaśnienia w 2019r. zarówno przed Radą Miejską w Kartuzach jak i Wojewodą Pomorskim mijała się z prawdą, zostało udowodnione w przewodzie sądowym, w którym Gmina Kartuzy ubiegała się o odszkodowanie z tytułu bezumownego zajęcia gruntu na cele prowadzonej przez Mirosławę Bobkowską działalności gospodarczej, zaś sprawa sądowa toczyła się już po zajęciu przez Radę Miejską w Kartuzach i Wojewodę Pomorskiego. Rada Miejska powinna zająć ponowne stanowisko z uwagi na powyższe. Szerokie wyjaśnienie możliwości zajęcia stanowiska na obecnym etapie oraz podjęcia uchwały po upływie miesiąca od upływu terminu, o którym mowa w art. 383 § 6 Kodeksu wyborczego zawarto w załączniku nr 1 do niniejszej uchwały,
- 3) Pomimo, że przedmiotem postępowania przed Sądem Okręgowym w Gdańsku w sprawie sygn. akt XVI Ca 979/21 było bezumowne korzystanie z nieruchomości i sąd nie rozpatrywał, czy doszło do złamania przez radną Mirosławę Bobkowską zakazu prowadzenia działalności gospodarczej z wykorzystaniem mienia gminy, stwierdzony przez sąd stan faktyczny tj. stwierdzenie, że Mirosława Bobkowska wykorzystywała nieruchomość należącą do Gminy Kartuzy na cele prowadzonej osobiście działalności gospodarczej, jest niezaprzeczalnym dowodem na to, że radna Mirosława Bobkowska w okresie, w którym już

była radną tj. od 21.11.2018r. do dnia 30.04.2019r. wykorzystywała mienie komunalne na cele działalności gospodarczej, zatem jej mandat z mocy prawa podlega wygaszeniu.

Mając na uwadze argumenty zawarte w załączniku do niniejszej uchwały, w szczególności zaś fakt, że prowadzone przeciwko Mirosławie Bobkowskiej postępowanie sądowe zostało prawomocnie zakończone, a tym samym ustalenia w zakresie wykorzystania przez nią mienia gminnego na cele związane z prowadzoną działalnością gospodarczą zostały podtrzymane w postępowaniu odwoławczym przed Sądem Okręgowym i uznane za bezsporne i oczywiste, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne i wynika wprost z ustawowych obowiązków ciążących na Radzie Miejskiej.

BURMISTRZ

Mieczysław Grzegorz Gołuński

